

Kommunala frågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lämnar ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn. Utskottet tillstyrker därmed kommittémotion 2017/18:3420 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3. I övrigt föreslår utskottet att riksdagen avslår motionsyrkanden om det kommunala utjämnningssystemet, avknoppning av offentligt ägd verksamhet, ersättningssystem för välfärdsverksamheter, kommunala tillsynsavgifter, öppna jämförelser, tomträttsavgäld och markarrende, anställda inom offentlig sektor samt kommunala bolag och deras konkurrenssituation. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående och avslutade utredningar som för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

I betänkandet finns fem reservationer (S, SD, MP, V, KD).

Behandlade förslag

Cirka 40 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Det kommunala utjämningsystemet	6
Aktörer inom välfärdens verksamheter	11
Avknoppning av offentligt ägd verksamhet	15
Ersättningssystem för välfärdsverksamheter	17
Kommunala tillsynsavgifter	18
Öppna jämförelser	20
Tomträttsavgäld och markarrenden	22
Anställda inom offentlig sektor	23
Kommunala bolag och deras konkurrenssituation	25
Reservationer	27
1. Det kommunala utjämningsystemet, punkt 1 (V)	27
2. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (S, MP, V)	28
3. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (SD)	29
4. Ersättningssystem för välfärdsverksamheter, punkt 4 (SD)	30
5. Anställda inom offentlig sektor, punkt 8 (KD)	30
Särskilda yttranden	31
1. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (SD)	31
2. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (C)	31
3. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (L)	31
4. Anställda inom offentlig sektor, punkt 8 (V)	32
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	33
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	33

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Det kommunala utjämningsystemet

Riksdagen avslår motionerna

- 2017/18:1146 av Håkan Svenneling m.fl. (V),
 2017/18:2254 av Sofia Arkelsten m.fl. (M),
 2017/18:2436 av Peter Helander och Fredrik Christensson (båda C),
 2017/18:2640 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S),
 2017/18:2802 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–5,
 2017/18:3082 av Isabella Hökmark (M),
 2017/18:3273 av Mikael Jansson (SD),
 2017/18:3504 av Per Åsling och Peter Helander (båda C),
 2017/18:3525 av Josef Fransson (SD) och
 2017/18:3869 av Sven-Olof Sällström (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (V)

2. Aktörer inom välfärdens verksamheter

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen snarast bör återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

- 2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3 och avslår motionerna
 2017/18:1382 av Thomas Strand m.fl. (S),
 2017/18:1490 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C),
 2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 87,
 2017/18:2317 av Hans Rothenberg m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:2495 av Ann-Britt Åsebol och Eva Lohman (båda M),
 2017/18:2534 av Beatrice Ask och Sofia Arkelsten (båda M),
 2017/18:2702 av Katarina Brännström (M),
 2017/18:2829 av Finn Bengtsson (M),
 2017/18:3465 av Said Abdu m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:3574 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 7,
 2017/18:3685 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 57 och
 2017/18:3733 av Betty Malmberg (M).

Reservation 2 (S, MP, V)

Reservation 3 (SD)

3. Avknoppning av offentligt ägd verksamhet

Riksdagen avslår motion

- 2017/18:3451 av Fredrik Schulte m.fl. (M) yrkande 3.

4. Ersättningssystem för välfärdsverksamheter

Riksdagen avslår motion

2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 88.

Reservation 4 (SD)

5. Kommunala tillsynsavgifter

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:2413 av Jan R Andersson och Sten Bergheden (båda M),

2017/18:2457 av Jan R Andersson (M),

2017/18:2760 av Jan Ericson (M),

2017/18:2766 av Jan Ericson (M) och

2017/18:2795 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2.

6. Öppna jämförelser

Riksdagen avslår motion

2017/18:2797 av Ida Drougge (M).

7. Tomträttsavgäld och markarrenden

Riksdagen avslår motion

2017/18:2962 av Valter Mutt m.fl. (MP) yrkandena 24 och 25.

8. Anställda inom offentlig sektor

Riksdagen avslår motion

2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

Reservation 5 (KD)

9. Kommunala bolag och deras konkurrenssituation

Riksdagen avslår motion

2017/18:3636 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD).

Stockholm den 13 februari 2018

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Monica Green (S), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Ingemar Nilsson (S), Emil Källström (C), Niklas Wykman (M), Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD), Mats Persson (L), Jakob Forssmed (KD), Niklas Karlsson (S), Anette Åkesson (M), Rasmus Ling (MP) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18 om det kommunala utjämningsystemet, aktörer inom välfärdens verksamheter, avknoppning av offentligt ägd verksamhet, ersättningssystem för välfärdsverksamheter, kommunala tillsynsavgifter, öppna jämförelser, tomträttsavgäld och markarrende, anställda inom offentlig sektor samt kommunala bolag och deras konkurrenssituation.

Motionsyrkandena redovisas i bilagan.

Utskottets överväganden

Det kommunala utjämningsystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om förslag till ändringar i det kommunala utjämningsystemet. Utskottet anser att konsekvenserna av förändringar i utjämningsystemet är svåra att överblicka och att eventuella ändringar därför bör vänta till nästa översyn av hela det kommunala utjämningsystemet. Utskottet hänvisar vidare till att riksdagen nyligen beslutat om ändringar i lagen om kommunalekonomisk utjämning som föregicks av en omfattande parlamentarisk utredning.

Jämför reservation 1 (V).

Motionerna

I tio motioner tas frågan om det kommunala utjämningsystemet upp .

I motion 2017/18:1146 av Håkan Svenneling m.fl. (V) anförs att dagens utjämningsystem bygger på delvis inaktuella uppgifter och att systemet har urholkats eftersom vissa uppgifter inte har uppdaterats. Den särskilda utredning som för tillfället ser över kostnadsutjämningen bedöms som bra men inte tillräcklig. Därför anser motionärerna att regeringen bör inrätta en parlamentarisk beredning för att kontinuerligt följa upp och anpassa det kommunala utjämningsystemet till förändrade demografiska och andra strukturella förhållanden.

I motion 2017/18:2254 av Sofia Arkelsten m.fl. (M) anförs att skatteutjämningsystemet kan uppfattas som orättvist och att Stockholmsregionen blir negativt särbehandlad eftersom det är där som nettobetallarna finns. För att bl.a. öka systemets legitimitet vill motionärerna se en ökad transparens i systemet genom att kommuner, regioner och landsting redovisar hur de använder intäkter som de tilldelas genom systemet.

I motion 2017/18:2436 av Peter Helander och Fredrik Christensson (båda C) anförs att en förbättrad folkräkning genom ett befolkningsgenomsnitt under året skulle ge en mer rättvis fördelning mellan kommuner i utjämningsystemet, varför motionärerna vill att ett sådant system utarbetas.

I motion 2017/18:2640 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S) anförs att skatteutjämningsystemet inte fungerar tillfredsställande. Utvecklingen för glesbygdkostnader fångas enligt motionärerna inte upp i det nuvarande systemet. Därför vill motionärerna att det görs en djupare översyn av regionernas och landstingens kostnads- och inkomstutjämningsystem.

I motion 2017/18:2802 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–5 anförs att det kommunala utjämningsystemet inte längre fungerar som det är tänkt. Därför

vill motionären att systemet ses över. Översynen ska syfta till ett system som inte utjämnar utfall och faktorer som kommuner och landsting bör och kan påverka, som utjämnar marginaleffekten i systemet och som inte ställer kommuner mot varandra utan låter staten till 100 procent kompensera de kommuner som bör kompenseras samt möjliggör för staten att dra in utjämningsbidrag till kommuner som inte tar ansvar för sin ekonomi.

I motion 2017/18:3082 av Isabella Hökmark (M) anförs att kommuner som framgångsrikt sköter sina verksamheter och sin ekonomi missgynnas i nuvarande skatteutjämningsystem och att drivkraften till att öka sysselsättning och den ekonomiska tillväxten i kommunen undermineras. Effekten av utjämnningen blir enligt motionären en hämmad utveckling. Därför vill motionären att regeringen överväger en förändring av skatteutjämningsystemet.

I motion 2017/18:3273 av Mikael Jansson (SD) anförs att skillnader i kommunalskatt mellan olika kommuner förstärker regionala obalanser och motverkar vad man försöker åstadkomma med den kommunala skatteutjämnningen. Motionären vill därför att regeringen utreder möjligheten att låta riksdagen anta de kommunala skattesatserna.

I motion 2017/18:3504 av Per Åsling och Peter Helander (båda C) anförs att små kommuner som har en hög andel säsongarbetare missgynnas av att invånarantalet beräknas endast en gång per år i det kommunala utjämningsystemet. Motionärerna vill därför att det införs en rättvisare folkräkning genom att beräkna ett befolkningsgenomsnitt under året.

I motion 2017/18:3525 av Josef Fransson (SD) anförs att det med nuvarande utjämningsystem saknas incitament för kommunerna att ha ett gott näringslivsklimat och att få personer från bidrag till arbete. Motionären vill därför att regeringen tillsätter en utredning som genomlyser effekterna av det nuvarande utjämningsystemet.

I motion 2017/18:3869 av Sven-Olof Sällström (SD) yrkandena 1 och 2 framförs att kommuner som under en lång tid fattat dåliga beslut premieras genom att skatteutjämningsystemet revideras för att täcka upp för dessa brister. Politiker måste enligt motionären arbeta aktivt för att minska beroendet av utjämningsmedel. Motionären vill därför att kommuner som får mer än 10 procent av sina intäkter via det kommunala utjämningsystemet ska anpassa kommunalskatten så att behovet av utjämningsstöd minskas till maximalt 10 procent och att de samtidigt endast ska få erbjuda sina invånare en miniminivå av ersättningar och bidrag.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat liknande frågor om det kommunala utjämningsystemet, senast i betänkande 2016/17:FiU26 Kommunala frågor. I betänkandet framhöll utskottet att riksdagen nyligen beslutat om ändringar i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämnning. Beslutet innebar bl.a. förändringar av inkomstutjämnningen för att säkerställa att systemet inte skulle

motverka tillväxt och ökad sysselsättning. Ändringarna i lagen trädde i kraft den 1 januari 2014. Utskottet framhöll också att en omfattande parlamentarisk utredning låg bakom förändringen, där det kommunalekonomiska utjämningsystemet utretts grundligt. Därför ansågs det inte finnas skäl till att just då göra ytterligare förändringar i systemet.

När det gäller folkräkningssystemet framhöll utskottet att det kommunala utjämningsystemet består av flera olika delmodeller och parametrar, och en förändring av systemet skulle kunna få stora konsekvenser för såväl kommuner som landsting. Eftersom det är svårt att få en fullständig bild över vilka dessa konsekvenser blir ansåg utskottet att en förändring skulle kräva en grundlig utredning. Utskottet ansåg därför att eventuella ändringar i systemet borde vänta till nästa översyn av hela det kommunala utjämningsystemet.

Samtliga motionsyrkanden avstyrktes.

Kompletterande information

Inkomstutjämnning och tillväxt

I april 2011 överlämnade Utjämningskommittén⁰⁸ sitt slutbetänkande Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämnningen (SOU 2011:39). Kommittén utredde bl.a. frågan om det finns tillväxthämmande faktorer i det nuvarande systemet. Av betänkandet framgår att kommittén inte fann belägg för att inkomstutjämnningen i sig skulle vara tillväxthämmande. Mot bakgrund av utredningen presenterade regeringen förslag till förändringar och uppdateringar av kostnadsutjämnningen i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 25). I propositionen framhölls också vikten av att utjämningsystemet inte motverkar tillväxt och ökad sysselsättning, varför förslag lämnades om förändringar av inkomstutjämnningen som skulle minska marginaleffekterna för de kommuner och landsting som betalar en inkomstutjämningsavgift. Riksdagen beslutade om ändringar i enlighet med propositionen den 27 november 2013 (bet. 2013/14:FiU3, rskr. 2013/14:69).

Sedan 2008 har Statskontoret i uppdrag att följa upp systemet för kommunalekonomisk utjämnning. Enligt myndigheten görs analyser inom ramen för detta arbete, och förslag på förbättringar och förenklingar lämnas i syfte att öka systemets träffsäkerhet och enkelhet. Uppdraget framgår av myndighetens instruktion (SFS 2007:827).

Under 2013 redovisade Statskontoret rapporten Den kommunala utjämnningen sedan 1990-talet. Rapporten är ett led i Statskontorets löpande uppföljning av det kommunala utjämningsystemet. Av rapporten framgår att det från tid till annan har förts diskussioner om det kommunala utjämnings-systemets inverkan på tillväxten i ekonomin. I rapporten sammanfattas kortfattat internationell teoretisk och empirisk forskning som belyser hur kommunala utjämningsystem kan inverka på bl.a. skattebaser och skattesatser. Det finns empiriska studier som visar att inkomstutjämnning där lägre skattekraft kompenseras bidrar till minskad skattekonkurrens och till tryck uppåt på kommunala skattesatser. De uppskattade effekterna är

emellertid förhållandevis små. Ekonomisk-teoretisk forskning visar att inkomstutjämningsssystem kan ha negativ inverkan på skattebaser, men det finns inga uppskattningar av hur stora dessa effekter kan vara. Statskontoret har dock inte har funnit några empiriska studier som explicit analyserar kommunala utjämningsystems inverkan på BNP-tillväxten. Betydelsen av inkomstutjämningsystemens inverkan på olika tillväxt-faktorer får därför betraktas som en öppen fråga. Den befintliga empiriska forskningen är begränsad, vilket förklaras av stora svårigheter med att rent metodologiskt analysera effekterna av kommunala och regionala utjämnings-system. (Källa: Statskontorets rapport 2013:19 Den kommunala utjämnings sedan 1990-talet.)

Översyn av kostnadsutjämnings för kommuner och landsting (dir. 2016:91)

I november 2016 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av kostnadsutjämningsystemet. Utredaren ska även överväga om större samhällsförändringar, som påverkar kostnaderna för kommuner och landsting, i tillräcklig grad fångas upp av det nuvarande systemet. Utredaren ska också analysera om det finns möjligheter att förenkla utjämnings. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2018.

För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1)

I januari 2017 överlämnade Landsbygdskommittén sitt slutbetänkande För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd. I betänkandet framhålls att det kommunala utjämningsystemet har en helt avgörande betydelse för att kommuner med låg skattekraft, ogynnsam åldersstruktur samt höga strukturella kostnader ska kunna tillhandahålla tjänster på likvärdiga villkor. Dagens utjämningsystem bedöms bygga på delvis inaktuella uppgifter. Utjämningsystemet anses inte ta hänsyn till att det mer omfattande mottagandet av nyanlända med uppehållstillstånd har olika konsekvenser i olika kommuner. Kommittén ser positivt på att regeringen har tillsatt en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av systemet med kostnadsutjämnings. Efter det att utredningsarbetet avslutats anser kommittén att regeringen snarast förelägger riksdagen ett förslag som säkerställer att det kommunala utjämningsystemet aktualiseras och anpassas till ändrade förutsättningar. Kommittén anser också att det kommunala utjämningsystemet fortlöpande bör följas upp och att de politiska partierna medverkar i ett sådant uppföljningsarbete. Enligt budgetpropositionen för 2018 har regeringen för avsikt att återkomma till riksdagen under våren 2018 med anledning av betänkandet (prop. 2017/18:1 s. 41).

Lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning

Av 17 § lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning framgår att avgifter och bidrag beräknas på grundval av antalet folkbokförda invånare i en kommun eller i ett landsting den 1 november året före utjämningsåret.

Var en person är folkbokförd den 1 november året före beskattningsåret styr också i vilken kommun personen ska betala skatt (65 kap. 3 § inkomstskattelagen).

Den 1 november har enligt uppgift från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Statistiska centralbyrån (SCB) valts för att uppgifterna om antalet folkbokförda ska vara så aktuella som möjligt vid beräkningen av bidrag och avgifter.

Det kommunala utjämningsystemet

När inkomstutjämningsbidrag respektive inkomstutjämningsavgift beräknas används s.k. länsvisa skattesatser, vilket är medelskattesatsen 2003 justerat för huvudmannaskapsförändringar som har skett fr.o.m. 1991. Skillnaderna som finns i de länsvisa skattesatserna speglar på så sätt inte vilken skattesats som kommunerna eller landstingen valt, utan beror endast på i vilken utsträckning kommunerna tagit över verksamhet från landstingen eller tvärtom. Anledningen till att man använder dessa länsvisa skattesatser är att storleken på inkomstutjämningsbidrag eller inkomstutjämningsavgifter inte ska kunna påverkas av kommuner och landsting. (Källa: Statistiska centralbyrån, Kommunalekonomisk utjämning, Utjämningsåret 2018.)

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare framhållit har riksdagen nyligen beslutat om ändringar i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning. Förändringarna gjordes bl.a. för att säkerställa att inkomstutjämningsystemet inte skulle motverka tillväxt och ökad sysselsättning. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2014. Bakom beslutet låg en omfattande parlamentarisk utredning, där det utjämningsystemet utretts grundligt. Utskottet kan också notera att det pågår en utredning om kostnadsutjämnings för kommuner och landsting. Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte nu finns skäl att ytterligare förändra systemet eller tillsätta ytterligare utredningar.

När det gäller folkräkningssystemet vill utskottet liksom tidigare framhålla att syftet med det kommunala utjämningsystemet är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att bedriva sina verksamheter. Systemet består bl.a. av inkomst- och kostnadsutjämning.

Samtliga parametrar som i dag används för att beräkna en kommuns eventuella bidrag eller avgift inom systemet utgår från faktiska uppgifter vid ett specifikt tillfälle. För inkomstutjämnings 2017 används t.ex. folkmängden den 1 november 2016 och skatteunderlaget enligt taxeringen 2016 (inkomstår

2015). Det skatteunderlag som ligger till grund för inkomstutjämnningen 2017 avser därmed de individer som var folkbokförda i kommunen den 1 november 2014. Även när det gäller kostnadsutjämnningen används uppgifter om befolkningen vid ett specifikt tillfälle. För 2017 är det uppgifter om befolkningen den 31 december 2015 som ligger till grund för beräkningen. Anledningen till det är att kommuner och landsting ska få information så tidigt som möjligt om kostnadsutjämnningen för kommande år. Kostnadsutjämnningen består också av fler delmodeller som ska beräknas jämfört med inkomstutjämnningen.

Vidare används t.ex. länsvisa skattesatser, och inte kommunens eller landstingets faktiska skattesatser vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag och inkomstutjämningsavgift, för att storleken på bidraget eller avgiften inte ska kunna påverkas av kommuner och landsting.

Det kommunala utjämnningssystemet består således av flera olika delmodeller och parametrar, och en förändring av systemet skulle kunna få stora konsekvenser för såväl kommuner som landsting. Eftersom det är svårt att få en fullständig bild över vilka dessa konsekvenser blir anser utskottet att en förändring skulle kräva en grundlig utredning. Utskottet anser därför att eventuella ändringar i systemet bör vänta till nästa översyn av hela det kommunala utjämnningssystemet.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Aktörer inom välfärdens verksamheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen snarast ska återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn.

Jämför reservation 2 (S, MP, V) och 3 (SD) samt särskilt yttrande 1 (SD), 2 (C) och 3 (L).

Motionerna

I 13 motioner tas frågan om aktörer inom välfärdssektorn upp .

I motion 2017/18:1382 av Thomas Strand m.fl. (S) anfördes att vinstdrivande företag inom välfärden skapar flera problem, exempelvis läckage av skattemedel till bolagsägare och en ökad segregation. Motionärerna vill därför att vinster i välfärden ska begränsas och att riksdagen beslutar om att införa ett stopp mot övervinster i enlighet med Välfärdsutredningens förslag.

I motion 2017/18:1490 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) anfördes att en kraftig vinstbegränsning i enlighet med vad som föreslås i Välfärdsutredningens slutbetänkande skulle innebära att många privata utförare skulle få lägga ned sina verksamheter. Motionärerna vill därför att

regeringen ska fokusera på effektivitet och kvalitet i stället för vinstbegränsningar.

I motion 2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 87 anförs att aktiebolag som är verksamma inom välfärdssektorn är att betrakta som särskilda eftersom alla individer ska ha tillgång till dem och att de därför ska finansieras via det offentliga. Motionärerna vill att det införs en bestämmelse om att ett aktiebolag som finansieras med offentliga medel inte får ta ut utdelning förrän bolaget uppnått en ekonomisk stabilitet som garanterar att verksamheten kan fortskrida även om bolaget skulle hamna på obestånd, så pass länge att det offentliga kan ta över verksamheten utan menlig inverkan på vårdtagare, brukare eller motsvarande.

I motion 2017/18:2317 av Hans Rothenberg m.fl. (M) yrkandena 1 och 2 anförs att välfärdstjänsterna i Sverige är i absolut toppklass och att det finns goda exportmöjligheter, men att de hämmas av svårigheter i form av för många upphandlingsvillkor och hot om vinstbegränsningar, vilket bedöms inverka menligt på långsiktigheten i verksamheten. Motionärerna vill därför att regeringen ska tillförsäkra långsiktigt uthålliga villkor för privat företagsamhet inom välfärdssektorn och att regeringen ska utforma regelverk som inte begränsar privata välfärdsutförarens möjligheter att konkurrera på lika villkor gentemot offentliga utförare.

I motion 2017/18:2495 av Ann-Britt Åsebol och Eva Lohman (båda M) anförs att det krävs en mångfald av aktörer som verkar under lika villkor för att uppnå den utveckling som behövs inom välfärdssektorn. Motionärerna vill därför att regeringen överväger att likställa villkoren för privata aktörer i välfärden så att de är lika över hela landet.

I motion 2017/18:2534 av Beatrice Ask och Sofia Arkelsten (båda M) anförs att det alltför sällan i den politiska debatten handlar om att se konsekvenserna för de enskilda medborgarna när olika förslag presenteras och diskuteras. Motionärerna vill därför att beslut som rör privata välfärdsföretag tas utifrån fakta om medborgarnas behov av verksamheterna och egna val.

I motion 2017/18:2702 av Katarina Brännström (M) anförs att utredningen om vinstbegränsning i välfärden är ett starkt hot mot valfrihet och företagande i Sverige. Därför vill motionären att alla förslag till vinstbegränsning utifrån utredningen avslås.

I motion 2017/18:2829 av Finn Bengtsson (M) anförs att regeringens planer på att lagstifta mot vinstuttag i välfärdssektorn allvarligt har skadat en väletablerad och viktig företagsamhet som i mångt och mycket hotas av massiv nedläggning trots att sektorn bidrar substantiellt till Sveriges välstånd. Motionären vill därför att den föreslagna lagreglerade begränsningen i vinstuttag i verksamheter i välfärdens kärna stoppas omedelbart.

I motion 2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3 anförs att den offentliga sektorn är och ska vara en del av utvecklingen av ett modernt samhälle. Enligt motionärerna tillhandahålls numera en sjundedel av välfärdstjänsterna av privata utförare, vilket bedöms bidra till en ökad kvalitet och ett förbättrat resursutnyttjande. Motionärerna vill därför att regeringen ska

återkomma till riksdagen med förslag på hur man ämnar arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn.

I motion 2017/18:3465 av Said Abdu m.fl. (L) yrkandena 1 och 2 anförs att det är viktigt att lagar och regler gynnar och inte hindrar alla sorters seriösa företag inom välfärden. Enligt motionärerna vill medborgarna kunna välja bland flera olika utövare, oavsett om det handlar om hemtjänst, barnomsorg eller äldreomsorg. Motionärerna vill därför att valfriheten inom välfärden ska värnas och utvecklas och att all välfärdsstatistik delas upp och synliggörs så att beslutsfattare och medborgare kan se vilka utförare som är ideburna, privata och offentliga.

I motion 2017/18:3574 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 7 anförs att endast 25 procent av företagen i Sverige drivs av kvinnor, vilket är lägre än EU:s genomsnittliga nivå där 31 procent av företagen drivs av kvinnor. Att införa lagförslag om att i praktiken förbjuda vinstuttag för privata alternativ i välfärdssektorn vore enligt motionärerna ett direkt angrepp på en av de företagssektorer där det kvinnliga företagandet är särskilt starkt samtidigt som det skulle kväva mångfalden. Motionärerna vill därför att den s.k. Reepalutredningens förslag inte ska genomföras.

I motion 2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 57 framhålls vikten av fler aktörer inom välfärden. Hotet mot valfriheten i välfärden skapar enligt motionärerna en stor osäkerhet för alla de patienter som valt en privat utförare, men också för de anställda och företagare som verkar i branschen. Möjligheten att göra vinst bedöms vara en förutsättning för att inte minst de småföretagare som dominerar vård- och omsorgssektorn ska kunna överleva. Motionärerna vill därför att regeringen arbetar för långsiktiga villkor för välfärdens utförare genom att avvisa ett generellt vinsttak, öka kvalitetskraven, införa generell tillståndsplikt och förbättra tillsynen för alla aktörer, såväl offentliga som privata.

I motion 2017/18:3733 av Betty Malmborg (M) framförs att regeringen ska leva upp till målet om ett jämställt företagande, varför motionären vill att förslaget om vinster i välfärden stoppas.

Tidigare behandling

I betänkande 2015/16:FiU26 Kommunala frågor riktade utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att snarast återkomma med förslag på åtgärder när det gäller valfrihet, mångfald och kvalitet inom offentligt finansierade välfärdsverksamheter. I betänkande 2016/17:FiU26 noterade utskottet att regeringen ännu inte återkommit till riksdagen i frågan. Utskottet framhöll vikten av en mångfald av aktörer inom välfärdssektorn och riktade därför återigen ett tillkännagivande till regeringen om att snarast återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden.

Kompletterande information

Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning (SOU 2017:38)

Den 9 maj 2017 överlämnade Valfärdsutredningen sitt slutbetänkande Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning. Utredningens uppdrag har varit att analysera hur kvalitetsmått kan användas strategiskt i välfärden och ge förslag på hur register kan förbättras inom hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Dessutom har utredningen sett över hur den ekonomiska insynen i privat utförd välfärd med offentlig finansiering kan utvecklas.

Betänkandet har remissbehandlats, och regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen i mars 2018.

Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78)

Den 8 november 2016 överlämnade Valfärdsutredningen delbetänkandet Ordning och reda i välfärden. Betänkandet innehåller förslag om en reglering av tillåtet rörelseresultat i syfte att säkerställa att offentliga medel används till den verksamhet de är avsedda för. Därutöver lämnas bl.a. förslag om en utvecklad ägar- och ledningsprövning, ett mer flexibelt regelverk för upphandling av sociala tjänster och förslag som syftar till att göra det lättare för organisationer i den idéburna sektorn att verka inom välfärdsområdet.

Betänkandet har remissbehandlats, och regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen i mars 2018.

Ägarprövningsutredningen (SOU 2015:7)

I januari 2015 presenterade Ägarprövningsutredningen sitt slutbetänkande. Utredningen hade i uppdrag att bl.a. utreda vilka möjliga krav, utöver de befintliga, som kan och bör ställas på de som äger och driver företag inom välfärdssektorn. I slutbetänkandet föreslås bl.a. en ökad tillståndsplikt inom socialtjänsten och att det i samband med tillståndsprövning ska ställas krav på insikt, erfarenhet och lämplighet för att beviljas godkännande eller tillstånd att bedriva verksamhet enligt skollagen och socialtjänstlagen (SoL). Den som ansöker om godkännande eller tillstånd föreslås också behöva visa att den har ekonomiska förutsättningar att bedriva en långsiktig verksamhet. Kraven föreslås gälla även efter att tillstånd eller godkännande meddelats. Valfärdsutredningen har haft i uppdrag att vidareutveckla Ägarprövningsutredningens förslag om ökade krav på långsiktighet och ägar- och ledningsprövning för tillstånd att bedriva verksamhet inom välfärdssektorn.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare riktat tillkännagivanden till regeringen om att snarast återkomma med förslag på åtgärder när det gäller valfrihet, mångfald och

kvalitet inom offentligt finansierade välfärdsverksamheter (bet. 2015/16:FiU26, bet. 2016/17:FiU26). Utskottet kan notera att regeringen ännu inte återkommit till riksdagen i frågan. Utskottet konstaterar också att regeringen i stället bereder förslag som motverkar valfrihet, mångfald och kvalitet i välfärdssektorn och vill med anledning av detta understryka att regeringen i enlighet med konstitutionell praxis ska tillgodose riksdagens tillkännagivanden. Utskottet vill därför återigen framhålla vikten av en mångfald av aktörer inom välfärdssektorn.

Sverige ska ha en trygg välfärd, där människan sätts före systemen och där alla har tillgång till en gemensamt finansierad välfärd av hög kvalitet. En sjundedel av välfärdstjänsterna tillhandahålls i dag av privata utförare. Det ger en mångfald som bidrar till en ökad kvalitet och ett förbättrat resursutnyttjande. Därför måste den svenska skolan, vården och omsorgen även i fortsättningen ha en möjlighet att erbjuda en palett av lösningar anpassade till att arbetslivet och vardagen förändras och till att vi lever allt längre.

Valfrihet och mångfald är uppskattade delar av välfärden men kräver samtidigt tydliga regler och uppföljning för att kvaliteten i verksamheten ska kunna garanteras. Utskottet vill därför återigen framhålla att regeringen ska verka för att all verksamhet bedrivs med kloka beslut, tydliga kriterier för vad som ska gälla och kontinuerlig uppföljning. Verksamheter som arbetar klokt med skattemedel ska inte hindras eller förbjudas. Utskottet anser därför att regeringen snarast ska återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Avknoppning av offentligt ägd verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om reglerna för avknoppning av offentlig verksamhet. Utskottet hänvisar till gällande lagstiftning på området, som är tydlig när det gäller avknoppning.

Motionen

I motion 2017/18:3451 av Fredrik Schulte m.fl. (M) yrkande 3 anförs att rättsläget i dag är oklart när det gäller s.k. avknoppning av offentlig välfärdsverksamhet. Enligt motionärerna ger vår befintliga lagstiftning ingen klar vägledning för hur avknoppningar ska genomföras. En avyttring av offentligt ägd välfärdsverksamhet syftar enligt motionärerna i huvudsak till att stärka konkurrensen och valfriheten, och i förlängningen kvaliteten, varför det endast undantagsvis bedöms vara aktuellt att bjuda ut välfärdsverksamheter på en öppen marknad till högsta budgivare. Motionärerna vill därför att regeringen ska överväga att se över regelverket för avknoppningar och ta fram

en modell för hur de även fortsättningsvis ska kunna bidra till ökad konkurrens och valfrihet.

Tidigare behandling

I betänkande 2015/16:FiU26 Kommunal fråga ansåg utskottet, liksom vid tidigare behandling, att de befintliga regelverken och de utredningar som gjorts tydligt visar vad som gäller. Utskottet framhöll att den senast gjorda utredningen, av Friskolekommittén (SOU 2013:56), visade att rättsläget är tydligt och att nuvarande lagstiftning inte lämnar något utrymme för försäljning av sådan egendom till ett annat pris än det värde för hela verksamheten som fastställts vid en oberoende värdering. Utskottet delade denna bedömning.

Utskottet avstyrkte motionsyrkandet.

Kompletterande information

Från offentligt till privat (2017:24)

I december 2017 överlämnade Statskontoret rapporten *Från offentligt till privat – En kartläggning av överlåtelse av kommunalt driven verksamhet (2017:24)*. I rapporten görs en kartläggning av de överlåtelse som genomförts under tidsperioden 2007–2016. Enligt rapporten har 46 överlåtelse gjorts i tio kommuner och 17 överlåtelse i två landsting. De flesta överlåtelse har genomförts före 2010, och det vanligaste är att tidigare anställd personal har tagit över verksamheterna, s.k. avknoppning. Det gäller i synnerhet de överlåtelse som genomfördes 2007 och 2008. I de flesta av dessa fall låg endast inventarierna till grund för värderingen av de överlåtelse verksamheterna. Vid de överlåtelse som genomförts under senare tid i kommunerna har värderingarna i större utsträckning tagit hänsyn till hela verksamheterna och inkluderat immateriella värden, vilket oftast har inneburit högre överlåtelsebelopp än vid tidigare överlåtelse. Enligt rapporten kan en förklaring till att färre överlåtelse genomförts efter 2008 vara att värderingsprinciperna ändrades och att överlåtelsebeloppen blev högre, vilket gjorde det mindre ekonomiskt fördelaktigt att ta över verksamheter.

Värderingsprinciperna ändrades bl.a. som en följd av utslaget i ett antal rättsfall och en rättslig analys av prissättningen i samband med överlåtelse som Statskontoret genomförde 2008. I Statskontorets rapport (2008:10) drogs slutsatsen att kommunen eller landstinget vid försäljning av kommunal egendom ska agera som vilken annan aktör som helst på en marknad och försöka uppnå högsta pris. Det innebär att kommuner och landsting inte kan ge anställda någon särställning när en verksamhet ska överlåtelse utan måste följa de vanliga upphandlingsbestämmelserna.

Enligt rapporten kan en annan förklaring till att antalet överlåtelse minskat vara att det finns andra sätt att konkurrensutsätta verksamheten eller öka mångfalden av utförare. Ett sätt är att införa valfrihetssystem enligt lagen

(2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Statskontoret noterar också att andelen kommunalt finansierad verksamhet som drivs av privata utförare har ökat kontinuerligt under hela den undersökta perioden. Av rapporten framgår att andelen verksamhet som kommuner köper från privata företag har ökat från ca 7 procent 2006 till ca 13 procent 2015. Motsvarande andel för landstingen är ca 6 procent 2006 och ca 15 procent 2015.

Enligt rapporten anger flera kommuner och landsting att strävan efter ökad konkurrens och en ökad mångfald av utövare har varit viktiga skäl till att de valt att överlåta verksamhet.

Utskottets ställningstagande

När det gäller avknoppning av verksamhet anser utskottet i liksom vid tidigare behandling att de befintliga regelverken och de utredningar som gjorts tydligt visar vad som gäller vid avknoppning av offentlig verksamhet. Den senast gjorda utredningen, av Friskolekommittén (SOU 2013:56), visar att rättsläget är tydligt och att nuvarande lagstiftning inte lämnar något utrymme för försäljning av sådan egendom till ett annat pris än det värde för hela verksamheten som fastställts vid en oberoende värdering, vilket är en bedömning som utskottet delar.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Ersättningssystem för välfärdsverksamheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ett enhetligt nationellt ersättningssystem med hänvisning till en pågående utredning.

Jämför reservation 4 (SD).

Motionen

I motion 2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 88 anförs att ett mer enhetligt nationellt ersättningssystem för välfärdverksamheter bör införas för att öka likvärdigheten och minska krångel.

Kompletterande information

Jakten på den perfekta ersättningsmodellen – Vad händer med medarbetarnas handlingsutrymme? (SOU 2017:56)

I juni 2017 överlämnade Tillitsdelegationen sitt delbetänkande Jakten på den perfekta ersättningsmodellen – Vad händer med medarbetarnas handlingsutrymme? I delbetänkandet kartlägger Tillitsdelegationen ersättningsmodellernas styrande effekter i hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Delegationen presenterar de ersättningsmodeller som är mest

aktuella i Sverige i dag och diskuterar sedan deras betydelse för möjligheten att tillvarata medarbetarnas kompetens och förmåga, och därigenom bidra till en ändamålsenlig, kostnadseffektiv och innovativ välfärd av hög kvalitet. Delbetänkandet syftar till att vidga diskussionen om ersättningsmodellerna, bortom de ekonomiska incitamenten som vanligtvis är huvudfokus, för att skapa en bredare förståelse för modellernas effekter. Enligt utredningen har arbetet med delbetänkandet visat att det är svårt att fullt ut separera en analys av ersättningsmodeller, som endast är en del av den samlade styrningen, från andra delar. Vilka effekter som ersättningsmodeller ger i verksamheterna är avhängigt den övriga styrningen. Delegationen har därför för avsikt att, i sitt slutbetänkande som kommer att redovisas i juni 2018, se över den sammantagna styrningen av, och inom, kommuner och landsting, och hur den kan utformas för att bättre ta till vara medarbetares kompetens och att skapa större värde för medborgare och företag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det pågår en utredning om ersättningsmodeller och deras styrande effekt och vill därför avvakta utredningens resultat innan eventuella åtgärder övervägs.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Kommunala tillsynsavgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om kommunala tillsynsavgifter med hänvisning till gällande lagstiftning på området och det arbete som för närvarande pågår inom Livsmedelsverket och inom Regeringskansliet med anledning av Statskontorets rapport.

Motionerna

I fem motioner tas frågan om kommunala tillsynsavgifter upp .

I motion 2017/18:2413 av Jan R Andersson och Sten Bergheden (båda M) anføres att det är orimligt att en liten lanthandel måste betala samma kostnad för exempelvis tillsyn som stormarknader. Motionärerna vill därför att det görs en översyn så att tillsynskostnader för mindre serviceföretag på landsbygden är proportionerligt utformade.

I motion 2017/18:2457 av Jan R Andersson (M) anføres att det är många lanthandlare som anser att kopplingen mellan de avgifter de betalar för tillsyn och storleken på verksamhetens omsättning är alldeles för svag. Motionären vill därför att avgiftssystemet i högre uträkning än i dag ska anpassas efter faktisk omsättning i den verksamhet som ska inspekteras.

I motion 2017/18:2760 av Jan Ericson (M) anförs att när kommunerna väljer att helt avgiftsfinansiera sin myndighetsutövning, exempelvis livsmedelstillsyn, ger det inga incitament för kommunerna att utveckla effektiviteten och risken blir att onödigt många tillsynsbesök görs. Därför vill motionären att regelverket för avgiftsfinansiering av myndighetsbesök ses över.

I motion 2017/18:2766 av Jan Ericson (M) anförs att det inte är skäligt att kommuner tar betalt för tillsynsverksamhet utan att ha gjort några besök. Motionären vill därför att regelverket för hur dessa avgifter får tas ut ses över.

I motion 2017/18:2795 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2 anförs att när en avgift tas ut av kommunen eller staten ska dess storlek vara proportionerlig med kostnaden för motprestationen. När det gäller olika typer av tillsynsavgifter framhålls att avgiften inte alltid kopplas till en motprestation som blir av. Därför vill motionären att det införs en skyldighet för kommuner att redovisa faktiska beräkningar och underlag för avgifters storlek samt att redovisa kostnaden för den motprestation som avgiften avser.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat liknande motionsyrkanden, senast i betänkande 2016/17:FiU26 Kommunala frågor. I betänkandet framhöll utskottet att det är helt i enlighet med regelverket att tillsynsmyndigheter tar ut en tillsynsavgift eller kontrollavgift utan att en kontroll nödvändigtvis har utförts. Samtidigt framhöll utskottet att det pågår ett arbete inom Livsmedelsverket när det gäller riskklassificering och att Statskontoret har i uppdrag att se över hur livsmedelskontrollen kan stärkas som en följd av de brister som framhålls i en tidigare rapport från Statskontoret om avgifter i livsmedelskontrollen. Mot den bakgrunden avstyrkte utskottet samtliga motionsyrkanden om tillsynsavgifter.

Kompletterande information

Stärkt livsmedelskontroll genom ökad kommunal samverkan (2017:9)

I juni 2017 överlämnade Statskontoret rapporten Stärkt livsmedelskontroll genom ökad kommunal samverkan (2017:9). I rapporten har Statskontoret utrett hur livsmedelskontrollen kan stärkas i kommuner där kontrollen är otillräcklig eller inte utförs på ett riskbaserat sätt. Enligt rapporten bedöms samverkan, som innebär att kommuner bildar gemensamma kontrollmyndigheter, ha bäst förutsättningar för att minska sårbarheten och höja effektiviteten i livsmedelskontrollen. Statskontoret anser därför att kontrollmyndigheterna behöver bli större och färre. Regeringen anses behöva ta initiativ till en färdplan för ökad samverkan.

Rapporten skickades ut på remiss hösten 2017, och svarstiden gick ut den 8 januari 2018. För närvarande bereds rapporten och remissvaren inom Näringsdepartementet.

Kommunal tillsyn

Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) får kommuner ta ut en avgift för tillsyn. Hur stor avgift som ska tas ut beslutas av kommunfullmäktige. Enligt uppgifter från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ska den avgift eller taxa som en kommun tar ut för att täcka kostnaderna för tillsyn och kontroll vara så rättvis som möjligt. Enligt kommunallagen ska alla behandlas lika, vilket enligt SKL i detta fall betyder att alla som har liknande verksamhet med samma risker och sköter sina företag på samma sätt ska betala lika mycket i tillsynsavgift. Därför måste det finnas en taxa som speglar hur stor risk ett företag utgör för människors hälsa och miljön. Taxan ska även kunna ta hänsyn till hur en företagsägare sköter sin verksamhet för att undvika skador på hälsan och miljön. Att risken kan variera mellan olika företag och beroende på företagets egenkontroll förklarar enligt SKL varför avgiften kan variera mellan företag som bedriver liknande verksamheter.

Utskottets ställningstagande

Liksom vid tidigare behandling vill utskottet framhålla att det är helt i enlighet med regelverket att tillsynsmyndigheter tar ut en tillsynsavgift eller kontrollavgift utan att en kontroll nödvändigtvis har utförts. Samtidigt vill utskottet framhålla betydelsen av det arbete som pågår inom Livsmedelsverket när det gäller riskklassificering och inom Regeringskansliet när det gäller Statskontorets uppdrag att se över hur livsmedelskontrollen kan stärkas genom ökad kommunal samverkan.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga motionsyrkanden.

Öppna jämförelser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om redovisning med en gemensam mall med hänvisning till regeringens beredning av Komred-utredningens förslag om en ändamålsenlig kommunal redovisning.

Motionen

I motion 2017/18:2797 av Ida Drougge (M) anförts att jämförelser mellan kommuner och deras resultat och metoder är ett effektivt och vetenskapligt sätt att utvärdera. Med bra jämförelser kan kommuner lära av varandra, effektivisera och hushålla bättre med skattemedel. För att jämförelserna ska bli rättvisande vill motionären att det införs en skyldighet för kommuner att redovisa enligt en gemensam mall.

Kompletterande information

En ändamålsenlig kommunal redovisning (SOU 2016:24)

I mars 2016 överlämnade utredningen Komred sitt betänkande En ändamålsenlig kommunal redovisning till regeringen. Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av lagen om kommunal redovisning (KRL). I betänkandet lämnas förslag till en helt ny lag om kommunal bokföring och redovisning. Förslagen syftar till att åstadkomma en mer rättvisande redovisning, en ökad insyn och en ökad jämförbarhet. Det gäller både jämförbarhet över tid och jämförbarhet mellan olika kommuner respektive landsting. Värdet av jämförbarhet anses ligga i möjligheten att bedöma effektivitet och bättre förutsättningar för politiker och medborgare att bedöma den ekonomiska utvecklingen. Betänkandet har remissbehandlats, och regeringen avser att lämna en proposition i mars 2018.

Öppna data

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har publicerat öppna jämförelser sedan 2006. Öppna data syftar till att öka tillgången till jämförbar information om kvalitet, resultat och kostnader. Målet är att stimulera jämförelser och att bidra till en större öppenhet när det gäller resultat och kostnader för den verksamhet som kommuner och landsting bedriver. De områden som belyses är bl.a. hälso- och sjukvården, socialtjänsten, äldreomsorgen, grund- och gymnasieskolan samt trygghet och säkerhet. Jämförelserna återkommer varje år, och de utvecklas successivt för att man ska uppnå bättre indikatorer och bättre statistik. Avsikten är att ge en heltäckande bild av verksamheternas kvalitet och effektivitet. (Källa: SKL.)

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att utredningen Komred har lämnat sitt betänkande En ändamålsenlig kommunal redovisning till regeringen och att regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen under våren 2018. I betänkandet lämnas förslag som syftar till att åstadkomma en mer rättvisande redovisning, en ökad insyn och en ökad jämförbarhet. Utskottet vill invänta regeringens proposition innan beslut tas om nya åtgärder.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Tomträttsavgäld och markarrenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om tomträttsavgäld och markarrenden med hänvisning till kommunal självstyrelse och övrig lagstiftning på området.

Motionen

I motion 2017/18:2962 av Valter Mutt m.fl. (MP) yrkandena 24 och 25 anförs att det är angeläget att stegringen av värdet på mark i attraktiva områden i högre grad kommer samhället till nytta. Motionärerna vill därför att kommunerna ska uppmuntras att hyra ut mark och ta ut marknadsmässig tomträttsavgäld i stället för att sälja marken för exploatering, och att investeringar i högre grad ska finansieras med markarrenden på marknadsmässig nivå.

Kompletterande information

Den kommunala självstyrelsen

Sverige har en lång tradition av kommunal självstyrelse. Kommunerna ges genom självstyrelsen stor frihet att själva besluta över sin verksamhets form och innehåll. Den kommunala självstyrelsen garanteras genom bestämmelser i regeringsformen (RF). I 1 kap. 1 § anges att den svenska folkstyrelsen förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick och genom kommunal självstyrelse. Av 14 kap. 2 § framgår principen om kommunal självstyrelse: att kommunerna sköter lokala och regionala angelägenheter av allmänt intresse på den kommunala självstyrelsens grund. En inskränkning i den kommunala självstyrelsen bör enligt 14 kap. 3 § inte gå längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis hänvisa till den grundlagsreglerade kommunala självstyrelsen genom vilken kommunerna ges en stor frihet att själva besluta över sin verksamhets form och innehåll.

Försäljning av det kommunala markinnehavet styrs av flera lagar och regler, bl.a. plan- och bygglagen (2010:900), lagen (2014:899) om kommunala markanvisningar och EU:s statsstödsregler (artiklarna 107–109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Plan- och bygglagen reglerar samhällets krav på planering och byggande. Av 2 § framgår att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten.

Vid försäljning av kommunalägd mark värderas fastigheten av en oberoende expert eller så sker ett anbudsförfarande. Vid ett anbudsförfarande kan andra faktorer än priset lyftas in i anbudet, t.ex. krav på byggstart, hyresrätter, hyresnivåer och/eller bostadsbeståndets utformning. Kommunerna har inte rätt att sälja mark för byggande av bostäder till underpris. Försäljningen ska ske med hänsyn tagen till EU:s statsstödsregler och kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare (8 kap. 2 § KL). Det innebär att marken i princip måste säljas till marknadspris.

Ett alternativ till försäljning kan vara att upplåta mark med tomträtt. Ingen försäljning sker, men en årlig avgift ska betalas.

Det är upp till varje kommun att utifrån sina behov och förutsättningar besluta om marken ska upplåtas med tomträtt eller om den ska säljas.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Anställda inom offentlig sektor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om heltidstjänster inom offentlig sektor med hänvisning till det arbete som regeringen bedriver för att minska ofrivilligt deltidsarbete och det arbete som bedrivs i allt fler kommuner och landsting för att göra heltid till norm.

Jämför reservation 5 (KD) och särskilt yttrande 4 (V).

Motionen

I motion 2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17 anfördes att det är viktigt att de som önskar får möjlighet att gå upp i anställningsgrad och att nya tjänster som inrättas blir heltidstjänster. Den offentliga sektorn har enligt motionärerna ett stort ansvar för att tillskapa heltidstjänster. Att gå fram med lagstiftning bedöms kunna skapa strukturella problem om den införs generellt inom alla sektorer, varför det anses vara en fråga som bör lösas lokalt inom kommuner och landsting. Mot den bakgrunden vill motionärerna att det ska erbjudas heltidstjänster till anställda inom offentlig sektor.

Tidigare behandling

Arbetsmarknadsutskottet har tidigare behandlat liknande motionsyrkanden, senast i betänkande 2016/17:AU7 Arbetsrätt. I betänkandet framhölls att olika initiativ och åtgärder behöver tas för att nå målet att heltidsarbete på sikt ska bli norm. Som en del i detta arbete välkomnades regeringens föreslagna åtgärder i skrivelse 2016/17:10 Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid. Bland regeringens insatser och prioriteringar för

delmålet ekonomisk jämställdhet nämns bl.a. att ett område där insatser behövs är ökad sysselsättningsgrad bland kvinnor.

Vidare framhölls att heltid som norm bör främjas genom aktiva politiska åtgärder på bred front men att också arbetsmarknadens parter har ett stort ansvar, liksom landets kommuner och landsting. I betänkandet noteras med tillfredsställelse det arbete som bedrivs i allt fler kommuner och landsting för att göra heltid till norm. Nästan sex av tio kommuner och tre av fyra landsting hade fattat beslut om rätt till heltid eller önskad sysselsättningsgrad 2016.

Sammantaget anses att regeringen och en rad andra viktiga aktörer har en viktig roll att fylla för att nå målet med heltid som norm på svensk arbetsmarknad. Heltid som norm är inte enbart en viktig jämställdhetsfråga utan även viktigt för att klara rekryteringsutmaningarna i välfärdssektorn. Utskottet fann inte skäl för att överväga lagstiftning i denna fråga. Mot den bakgrunden avstyrktes samtliga motionsyrkanden.

Utskottets ställningstagande

I likhet med arbetsmarknadsutskottet anser finansutskottet att det är viktigt att politiken förs med utgångspunkten att alla som vill ska kunna få en heltidstjänst. För att alla som vill ska kunna arbeta heltid är det centralt att utbudet av heltidstjänster ökar. Finansutskottet delar även arbetsmarknadsutskottets bedömning att arbetsmarknadens parter har ett stort ansvar inom detta område.

Finansutskottet kan också notera att regeringen arbetar aktivt för att öka jämställdheten mellan kvinnor och män, där en viktig del är att skapa en mer jämställd arbetsmarknad genom att minska ofrivilligt deltidarbete och öka kvinnors arbetskraftsdeltagande. Finansutskottet anser att det är bra att regeringen för en politik som vilar på grunden att heltidsarbete ska vara norm på hela arbetsmarknaden, med deltidarbete som en möjlighet.

Finansutskottet noterar även det arbete som bedrivs i allt fler kommuner och landsting för att göra heltid till norm, där nästan sex av tio kommuner och tre av fyra landsting har fattat beslut om rätt till heltid eller önskad sysselsättningsgrad 2016.

Med det anförda avstyrker finansutskottet motionsyrkandet.

Kommunala bolag och deras konkurrenssituation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om kommunala bolag och deras konkurrenssituation. Utskottet hänvisar till befintlig lagstiftning som bedöms skapa förutsättningar för en effektiv konkurrens.

Motionen

I motion 2017/18:3636 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) framför motionärerna att konkurrensvillkoren mellan svenska kommunalt ägda bolag och utländska offentligt ägda bolag kan medföra betydande konkurrensnackdelar för svenska bolag. Motionärerna vill därför att det utreds hur kommunalt ägda bolag kan agera mer affärsmässigt på en internationellt konkurrensutsatt marknad.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat motsvarande yrkande, senast i betänkande 2016/17:FiU26 Kommunala frågor. I betänkandet ansåg utskottet att det inte fanns något skäl för att tillsätta den utredning som motionärerna efterlyste. Utskottets bedömning var att den svenska konkurrenslagen, liksom EU:s konkurrensregler och statsstödsregler, skapar förutsättningar för väl fungerande marknader och en effektiv konkurrens till nytta för konsumenterna, bl.a. genom att reglera villkoren för offentlig säljverksamhet som drivs i konkurrens med såväl annan offentlig som privat verksamhet.

Utskottet avstyrkte motionsyrkandet.

Kompletterande information

Genom EU:s statsstödsregler sätts ramar för medlemsstaternas möjligheter att med offentliga medel kunna stödja en viss verksamhet. De gäller också för Sverige. Reglerna finns i artiklarna 107–109 i EUF-fördraget (fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Där fastställs att statsstöd är förbjudet om det inte uppfyller vissa på förhand bestämda undantag. Syftet med reglerna är att se till att konkurrensen på EU:s inre marknad inte snedvrids.

Förutsättningarna för konkurrens mellan offentliga och privata näringsverksamheter regleras i konkurrenslagen (2008:579). Enligt Konkurrensverket finns reglerna för att offentliga aktörer ofta har helt andra förutsättningar än privata företag. En kommun går t.ex. inte i konkurs utan har möjlighet att fortsätta att driva en säljverksamhet som kanske går med förlust. Den kan också sälja varor eller tjänster samtidigt som den har till uppgift att bevilja tillstånd till företag och konsumenter som agerar på samma marknad. Det gör att risken är stor för att konkurrensen snedvrids när offentliga aktörer

säljer varor och tjänster i konkurrens med privata företag. Reglerna innebär att stat, kommun och landsting kan förbjudas att sälja varor eller tjänster på ett sätt som begränsar konkurrensen. Även uthyrning innefattas. Den som bryter mot förbudet kan bli tvungen att betala vite till staten.

Utskottets ställningstagande

Liksom vid tidigare behandling anser utskottet att det i dag inte finns något skäl att tillsätta den utredning som motionärerna efterlyser. Den svenska konkurrenslagen, liksom EU:s konkurrensregler och statsstödsregler, skapar enligt utskottet förutsättningar för väl fungerande marknader och en effektiv konkurrens till nytta för konsumenterna, bl.a. genom att reglera villkoren för offentlig säljverksamhet som drivs i konkurrens med såväl annan offentlig som privat verksamhet.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Reservationer

1. Det kommunala utjämningsystemet, punkt 1 (V)

av Håkan Svenneling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:1146 av Håkan Svenneling m.fl. (V) och
avslår motionerna
2017/18:2254 av Sofia Arkelsten m.fl. (M),
2017/18:2436 av Peter Helander och Fredrik Christensson (båda C),
2017/18:2640 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S),
2017/18:2802 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–5,
2017/18:3082 av Isabella Hökmark (M),
2017/18:3273 av Mikael Jansson (SD),
2017/18:3504 av Per Åsling och Peter Helander (båda C),
2017/18:3525 av Josef Fransson (SD) och
2017/18:3869 av Sven-Olof Sällström (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Kommunsektorn står inför omfattande utmaningar när det gäller kompetens- och personalförsörjningen. Detta som en följd av de demografiska förändringar som Sverige står inför de kommande decennierna, med en sjunkande andel personer i yrkesverksam ålder, samtidigt som urbaniseringen förväntas fortsätta. Landsbygdskommittén och SKL anser att dagens utjämningsystem bygger på delvis inaktuella uppgifter och att systemet därför har urholkats. Den särskilda utredning som för tillfället pågår ser bara över kostnadsutjämnningen, vilket är bra men inte tillräcklig. Därför bör en parlamentarisk beredning inrättas som kontinuerligt följer upp och anpassar det kommunala utjämningsystemet till förändrade demografiska och andra strukturella förhållanden.

2. **Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (S, MP, V)**

av Fredrik Olovsson (S), Monica Green (S), Ingela Nylund Watz (S), Ingemar Nilsson (S), Marie Granlund (S), Niklas Karlsson (S), Rasmus Ling (MP) och Håkan Svenneling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed avslår riksdagen motionerna

2017/18:1382 av Thomas Strand m.fl. (S),
 2017/18:1490 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C),
 2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 87,
 2017/18:2317 av Hans Rothenberg m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:2495 av Ann-Britt Åsebol och Eva Lohman (båda M),
 2017/18:2534 av Beatrice Ask och Sofia Arkelsten (båda M),
 2017/18:2702 av Katarina Brännström (M),
 2017/18:2829 av Finn Bengtsson (M),
 2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3,
 2017/18:3465 av Said Abdu m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:3574 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 7,
 2017/18:3685 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 57 och
 2017/18:3733 av Betty Malmberg (M).

Ställningstagande

Som framgår av utskottets betänkande bereds för närvarande Välfärdsutredningens delbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78) och slutbetänkande Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning (SOU 2017:38) i Regeringskansliet. Utredningen tillsattes av regeringen den 5 mars 2015 och fick i uppdrag att utreda ett nytt regelverk för offentlig finansiering av privat utförda välfärdstjänster (dir. 2015:22). Efter ett tillkännagivande från riksdagen om att utreda ett utvecklat och delvis nytt regelverk för säkerställande av valfrihet, mångfald och kvalitet vid utförande av välfärdstjänster breddades den pågående utredningen genom ett tilläggsdirektiv (dir. 2015:108). Direktivet syftade bl.a. till att öka fokus på kvaliteten, utöka tillståndsplikten och säkra att lika villkor gäller för alla som bedriver välfärd. Utredningens uppdrag har således varit brett, och direktiven innehåller många konkreta deluppdrag som spänner över en rad områden.

Regeringen har för avsikt att lämna propositioner senast den 20 mars för att säkerställa att offentliga medel används till just den verksamhet de är avsedda för och för att stärka mångfalden. Vi anser att propositionerna och därmed

slutresultatet av den pågående beredningen av Valfärdsutredningens förslag måste inväntas innan beslut tas om nya åtgärder.

3. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 87,

bifaller delvis motion

2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3 och avslår motionerna

2017/18:1382 av Thomas Strand m.fl. (S),

2017/18:1490 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C),

2017/18:2317 av Hans Rothenberg m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,

2017/18:2495 av Ann-Britt Åsebol och Eva Lohman (båda M),

2017/18:2534 av Beatrice Ask och Sofia Arkelsten (båda M),

2017/18:2702 av Katarina Brännström (M),

2017/18:2829 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:3465 av Said Abdu m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,

2017/18:3574 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 7,

2017/18:3685 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 57 och

2017/18:3733 av Betty Malmberg (M).

Ställningstagande

Vi sverigedemokrater värnar den svenska välfärdsmodellen och mår om kvalitet, ordning och reda, mångfald och valfrihet i välfärdens verksamheter. Det ska därför finnas utrymme för fler aktörer och driftsformer. Aktiebolag som är verksamma inom välfärdssektorn som finansieras med offentliga medel menar vi är att betrakta som särskilda då samhället funnit att dessa verksamheter är så centrala att alla individer ska ha tillgång till dem och att de därför ska finansieras via det offentliga. Mot den bakgrunden bör det införas en bestämmelse om att aktiebolag som finansieras med offentliga medel inte får ta ut utdelning förrän de uppnått en ekonomisk stabilitet som garanterar att verksamheten kan fortskrida även om bolaget skulle hamna på obestånd, så pass länge att det offentliga kan ta över verksamheten utan menlig inverkan på vårdtagare, brukare eller motsvarande.

4. Ersättningssystem för välfärdsverksamheter, punkt 4 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 88.

Ställningstagande

Vi sverigedemokrater anser att ett mer enhetligt nationellt ersättningssystem för välfärdsverksamheter bör införas. Detta för ökad likvärdighet och minskat krångel. Högre resultat ska ge en högre ersättning och det ska vara resultatet över tid som är styrande och inte en ögonblicksbild.

5. Anställda inom offentlig sektor, punkt 8 (KD)

av Jakob Forssmed (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

Ställningstagande

Vi kristdemokrater anser att det är viktigt att de som önskar får möjlighet att gå upp i anställningsgrad och att nya tjänster som inrättas blir heltidstjänster. Här har den offentliga sektorn, dvs. den politiskt styrda sektorn, ett stort ansvar för att tillskapa heltidstjänster. Att gå fram med lagstiftning kan skapa strukturella problem om den införs generellt inom alla sektorer. Därför bör denna fråga lösas lokalt inom kommuner och landsting genom att alla anställda inom offentlig sektor erbjuds heltidstjänster.

Särskilda yttranden

1. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD) anför:

Vi sverigedemokrater värnar den svenska välfärdsmodellen och månar om kvalitet, ordning och reda, mångfald och valfrihet i välfärdens verksamheter. Vi anser också att det bör införas en bestämmelse som reglerar den utdelning som aktiebolag verksamma inom välfärdens områden ska få ta ut. Mot den bakgrunden väljer vi i första hand att reservera oss till förmån för vårt motionsyrkande under förslagspunkt 2 Aktörer inom välfärdens verksamheter, och i andra hand ställer vi oss bakom motion 2017/18:3420 av Lars Hjälmared m.fl. (M, C, L, KD).

2. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (C)

Emil Källström (C) anför:

Centerpartiet ser det som direkt avgörande att fler fristående utförare får vara med och leverera vård och omsorg. Hotet mot valfriheten i välfärden skapar en stor osäkerhet för alla de patienter som valt en privat utförare, men också för de anställda och företagare som verkar i branschen. Möjligheten att göra vinst är en förutsättning för att inte minst de småföretagare som dominerar vård- och omsorgssektorn ska kunna överleva.

I betänkandet under förslagspunkt 2 Aktörer inom välfärdens verksamheter föreslår jag att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen om att den snarast ska återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn och jag bifaller därmed motion 2017/18:3420 av Lars Hjälmared m.fl. (M, C, L, KD). Mot den bakgrunden väljer jag att inte reservera mig till förmån för våra motionsyrkanden under förslagspunkt 2.

3. Aktörer inom välfärdens verksamheter, punkt 2 (L)

Mats Persson (L) anför:

Vi liberaler avvisar kraftfullt den nuvarande regeringens planer på att kväva mångfalden av utöware, därtill i en av de företagssektorer där andelen kvinnor bland ägare och ledare är som störst. Att införa lagförslag om att i praktiken förbjuda vinstuttag för privata alternativ i välfärdssektorn vore ett direkt angrepp på en av de företagssektorer där det kvinnliga företagandet är särskilt starkt samtidigt som det skulle kväva mångfalden. Därför borde inte den s.k. Reepalutredningens förslag genomföras.

I betänkandet under förslagspunkt 2 Aktörer inom välfärdens verksamheter föreslår jag att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen om att den

snarast ska återkomma med förslag på hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn och jag bifaller därmed motion 2017/18:3420 av Lars Hjärmered m.fl. (M, C, L, KD). Mot den bakgrunden väljer jag att inte reservera mig till förmån för våra motionsyrkanden under förslagspunkt 2.

4. Anställda inom offentlig sektor, punkt 8 (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Det ska vara möjligt för alla som arbetar att försörja sig på sitt arbete. För den som är hänvisad till att jobba deltid är det ofta en omöjlighet att klara sin egen och eventuella barns försörjning. Att jobba deltid innebär i praktiken ofta att man blir beroende av någon annan för att klara sig.

Deltidsarbete innebär inte bara en lägre inkomst. Personer som arbetar deltid har också sämre utvecklingsmöjligheter i arbetet, sämre löneutveckling och lägre ersättning från socialförsäkringarna, arbetslöshetsförsäkringen och pensionssystemet.

Frågan om hur rätten till heltidsanställning ska kunna stärkas har varit föremål för en statlig utredning, den s.k. Heltidsutredningen. I november 2005 överlämnades betänkandet Stärkt rätt till heltidsanställning (SOU 2005:105) med förslag om en lag om heltidsanställning. Utredningen ledde dock aldrig till någon lagstiftningsåtgärd och problemet kvarstår.

Vänsterpartiet har vid upprepade tillfällen motionerat om att rätten till heltid ska stärkas genom att lagen om anställningsskydd ändras så att heltid blir norm, medan anställningar på deltid ska kunna ingås om parterna kommer överens om detta.

Våren 2016 tecknade SKL ett treårigt avtal med Kommunal. Avtalet innehåller flera delar som syftar till ökat heltidsarbete, bl.a. att tillsvidareanställningar på heltid ska eftersträvas vid nyanställning.

Vänsterpartiet menar att detta är vällovt och ett bra steg på vägen. För att alla på arbetsmarknaden ska omfattas av rätt till heltid krävs dock lagstiftning. Deltid ska vara en möjlighet – inte ett tvång.

Rätten till heltid bör därför stärkas genom ändringar i lagen om anställningsskydd som gör heltid till norm, medan anställningar på deltid ska kunna ingås om parterna kommer överens om detta. Detta föreslår vi i Vänsterpartiet i motion 2017/18:3362 Ett tryggt och hållbart arbetsliv av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) som behandlas i betänkande 2017/18:AU9.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:1146 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör inrätta en parlamentarisk beredning för att kontinuerligt följa upp och anpassa det kommunala utjämningsystemet till förändrade demografiska och andra strukturella förhållanden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1382 av Thomas Strand m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta stopp för övervinster i välfärden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1490 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fokusera på effektivitet och kvalitet i stället för begränsningar av vinster i välfärden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1638 av Per Ramhorn m.fl. (SD):

87. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att införa en bestämmelse om att ett aktiebolag som finansieras av statliga medel inte får ta ut utdelning förrän det finns en sådan ekonomisk stabilitet som kan garantera att verksamheten kan fortskrida även om bolaget skulle hamna på obestånd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
88. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sträva mot ett mer enhetligt nationellt ersättningssystem för välfärdsverksamheter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2254 av Sofia Arkelsten m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att transparensen bör öka i det kommunala skatteutjämningsystemet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2317 av Hans Rothenberg m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillförsäkra långsiktigt uthålliga villkor för privat företagsamhet inom välfärdssektorn och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utforma regelverk som inte diskriminerar privata välfärdsutförares möjligheter att kunna konkurrera på lika villkor gentemot offentliga utförare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2413 av Jan R Andersson och Sten Bergheden (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mindre servicenäringsars kringkostnader för tillsyn och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2436 av Peter Helander och Fredrik Christensson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om olika åtgärder för att införa en rättvisare folkräkning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2457 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillsynsavgifter för kommersiell service och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2495 av Ann-Britt Åsebol och Eva Lohman (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lika villkor för privata aktörer i välfärden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2534 av Beatrice Ask och Sofia Arkelsten (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beslut som rör privata välfärdsföretag måste tas utifrån fakta om medborgarnas behov av verksamheterna och egna val och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2640 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att närmare granska skatteutjämningsystemet för en mer rättvis fördelning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2702 av Katarina Brännström (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla förslag till vinstbegränsning utifrån Ilmar Reepalus utredning bör avslås och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2760 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för avgiftsfinansiering av myndighetsbesök och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2766 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommunala tillsynsavgifter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2795 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra kommuner och stat skyldiga att redovisa faktiska beräkningar och underlag för avgifters storlek och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra kommuner och stat skyldiga att redovisa kostnaden för den motprestation som avgiften avser och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2797 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en skyldighet för kommuner att redovisa enligt gemensam mall bör införas, i syfte att underlätta jämförelser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:2802 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det kommunala utjämningsystemet ska ses över i syfte att göra det enklare och mer överblickbart och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte översynen ska syfta till att inte utjämna utfall och faktorer som kommun och landsting bör och kan påverka och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att översynen ska syfta till att sänka marginaleffekten i det kommunala utjämningsystemet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att översynen ska syfta till att inte ställa kommuner mot varandra, utan i stället låta staten till 100 procent kompensera de kommuner som bör kompenseras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att översynen ska syfta till att möjliggöra för staten att dra in utjämningsbidrag till kommuner som inte tar ansvar för sin ekonomi och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2829 av Finn Bengtsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsade möjligheter till vinstuttag i s.k. välfärdsföretag, av vilken typ det vara må, via planer på ny lagstiftning omedelbart stoppas och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2962 av Valter Mutt m.fl. (MP):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra kommuner att hyra ut mark och ta ut marknadsmässig tomträttsavgäld i stället för att sälja marken för exploatering och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att investeringar i högre grad ska finansieras med markarrenden på marknadsmässig nivå och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3082 av Isabella Hökmark (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en förändring av skatteutjämningsystemet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3273 av Mikael Jansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att låta riksdagen anta de kommunala skattesatserna och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3420 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur man ämnar arbeta för att värna och utveckla valfrihet och mångfald av aktörer inom välfärdssektorn och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3451 av Fredrik Schulte m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett regelverk för avknoppningar av offentligt ägd och finansierad verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3465 av Said Abdu m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla valfriheten inom välfärden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra och dela upp alla välfärdsdata/statistik så att beslutsfattare och medborgare kan se vilka som är idéburna, privata och offentliga och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3504 av Per Åsling och Peter Helander (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om olika åtgärder för att införa en rättvisare folkräkning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3525 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som genomlyser effekterna av nuvarande utjämningssystem för kommuner och landsting och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3574 av Jan Björklund m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den s.k. Reepaluutredningens förslag inte ska genomföras och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda heltidstjänster till anställda inom offentliga sektorn och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3636 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kommunalt ägda bolag som verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad ska kunna agera mer affärsmässigt på densamma och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C):

57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för långsiktiga villkor för välfärdens utförare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3733 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att delmålet om ett "jämfäställt företagande" är viktigt ur ett rättviseperspektiv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3869 av Sven-Olof Sällström (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner som får mer än 10 procent av sina intäkter via det kommunala skatteutjämningssystemet ska anpassa kommunalskatten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner som får mer än 10 procent av sina intäkter via det kommunala skatteutjämningssystemet inte får ge mer än lagstadgad miniminivå till de boende i kommunen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.